

14.07.2009

Sayın Ümit Özdoruk
İstanbul Kurumsal Pazarlama Ve Danışmanlık
Ticaret A.Ş
Cemil Topuzlu Caddesi No: 137 D8
Caddebostan/İstanbul

Konu: Patentın Kapsamı ve Araştırma Raporu Hakkında

Sayın Ümit Özdoruk,

Patent haklarının korunması hakkında düzenlemeler; 8/6/1995 tarihli ve 4113 sayılı Kanun ile yapılmıştır. Patent Haklarının Korunması 551 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile sağlanmaktadır. Bu kararnamede, patentten doğan hakların kapsamı, patent unsurlarının üçüncü kişilerce kullanılması, patentten doğan hakların kapsamının sınırları, patentten doğan hakka tecavüz sayılan fiiller ile ilgili maddeler tanımlanmıştır. Bu belirtilen konular ile ilgili kararname maddeleri şu şekildedir;

Patentten Doğan Hakkın Kapsamı

Madde 73 - (Değişiklik-5194-M.2) Patent hakkı sahibi, buluşun yeri, teknoloji alanı ve ürünlerin ithal veya yerli üretim olup olmadığı konusunda herhangi bir ayırım yapmaksızın patent hakkından yararlanır.

Patent sahibinin, üçüncü kişiler tarafından izinsiz olarak aşağıda sayılanların yapılmasını önleme hakkı vardır:

a - Patent konusu ürünün üretilmesi, satılması, kullanılması veya ithal edilmesi veya bu amaçlar için kişisel ihtiyaçtan başka herhangi bir nedenle olursa elde bulundurulması;

b - Patent konusu olan bir usulün kullanılması;

c - Kullanılmasının yasak olduğu bilinen veya bilinmesi gereken usul patentinin kullanılmasının üçüncü kişiler tarafından başkalarına teklif edilmesi.

d - Patent konusu usul ile doğrudan doğruya elde edilen ürünlerin satışa sunulması veya kullanılması veya ithal edilmesi veya bu amaçlar için kişisel ihtiyaçtan başka herhangi bir nedenle olursa elde bulundurulması.

Patent Unsurlarının Üçüncü Kişilerce Kullanılması

Madde 74 - Patent sahibinin, patent konusu buluşun uygulanmasını mümkün kılan ve buluşun esasını teşkil eden bir kısmı ile ilgili unsurların veya araçların üçüncü kişiler tarafından, patent konusu buluşu kullanmaya yetkili olmayan kişilere verilmesini önleme hakkı vardır. Bu hükmün uygulanabilmesi için, söz konusu üçüncü kişilerin, bu unsurların

veya araçların buluşu uygulamaya yeterli olduğunu ve bu amaçla kullanılacağını bilmeleri veya bu durumun yeterince açık olması gerekir.

Bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen unsurlar veya araçlar piyasada her zaman bulunabilen ürünler ise, üçüncü kişiler, söz konusu kişileri belirtilen fiilleri yapmaya tahrik etmediği takdirde bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

75 inci maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen fiilleri yapanlar, bu maddenin birinci fıkrası hükmüne göre patenti kullanmaya yetkili olmayan kişiler sayılmaz.

Patentten Doğan Hakların Kapsamının Sınırları

Madde 75 -(Değişiklik-5194-M.3) Aşağıdaki fiiller patentten doğan hakların kapsamı dışında kalır:

a - Sınai veya ticari bir amaç taşımayan ve özel maksatla sınırlı kalan fiiller;

b - Patent konusu buluşu içeren deneme amaçlı fiiller;

c - Sadece bir reçetenin oluşturulması için eczanelerde yapılan ilaçların seri üretim olmadan hazırlanarak kullanılması ve

bu şekilde hazırlanan ilaçlara ilişkin fiiller;

d - Patent konusu buluşun Paris Anlaşması'na dahil ülkelerin gemi veya uzay aracı veya uçak veya kara nakil araçlarının

yapımında veya çalıştırılmasında veya bu araçların ihtiyaçlarının karşılanmasında, söz konusu araçların geçici veya

tesadüfi olarak Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunması şartıyla kullanılması;

e - 7.12.1944 tarihli Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması'nın 27 nci maddesinde öngörülen fiiller bir devletin hava

aracı ile ilgili ise, bu araçlara bu maddenin hükümleri uygulanır.

f- İlaçların ruhsatlandırılması ve bunun için gerekli test ve deneyler de dahil olmak üzere, ruhsat konusu buluşu içeren

deneme amaçlı fiiller.

Patentten Doğan Hakka Tecavüz Sayılan Fiiller

Madde 136 -(Değişiklik-5194-M.4) Aşağıda yazılı fiiller patentten doğan hakka tecavüz sayılır:

a - Patent sahibinin izni olmaksızın buluş konusu ürünü kısmen veya tamamen üretme sonucu taklit etmek;

b - Kısmen veya tamamen taklit suretiyle meydana getirildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde, tecavüz yoluyla üretilen ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya ticari amaçla elde bulundurmamak veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak;

c - Patent sahibinin izni olmaksızın buluş konusu olan usulü kullanmak veya buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak;

d - Patent sahibi tarafından sözleşmeye dayalı lisans veya zorunlu lisans yoluyla verilmiş hakları izinsiz genişletmek veya bu hakları üçüncü kişilere devir etmek;

e - Bu maddenin 1 inci ila 4 üncü bendlerinde yazılı fiillere iştirak veya yardım veya bunları teşvik etmek veya hangi şekil ve şartlarda olursa olsun bu fiillerin yapılmasını kolaylaştırmak;

f - Kendisinde bulunan ve haksız olarak üretilen veya ticaret alanına çıkarılan eşyanın nereden alındığını veya nasıl sağlandığını bildirmekten kaçınmak.

Patent bir ürünün yapılışına ait bir usul için alınmışsa, aynı nitelikleri taşıyan her ürün, patenti alınmış usule göre yapılmış sayılır. Usule tecavüz etmeksizin ürünü ürettiğini iddia eden davalı bunu ispat etmekle yükümlüdür.

Patent başvurusu bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesine göre yayınlandığı takdirde, başvuru sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı hukuk ve ceza davası açmaya yetkilidir. Tecavüz eden, başvurudan veya kapsamından haberdar edilmiş ise, başvurunun yayınlanmış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükümlenirse, yayından önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.

Patent Başvurusunun Yayınlanmasının Etkileri

Madde 82 - Patent başvurusunun ilgili bültende yayınlandığı tarihten itibaren ve başvuru yürürlükte kaldığı sürece, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre verilen patentlerin sahiplerine tanınan koruma patent başvurusu sahibi için de tanınır.

Patent başvurusu sahibinin izni olmadan, başvuru konusu buluşu kullanan kişi, patent başvurusu veya patent başvurusunun kapsamından haberdar edilmiş ise, yukarıda sözü edilen koruma, başvurunun yayınlandığı tarihten önce de söz konusu olur.

“Enerji Tasarruf Solüsyonu” başlıklı buluş (Hydromx) 10.05.2007 tarihinden itibaren Patent Haklarının Korunması Kanun Hükmünde Kararname (551) maddeleri ile Türkiye’ de WIPO üzerinden Dünyada korunmaktadır. “Enerji Tasarruf Solüsyonu” ile ilgili koruma kapsamı KHK’ de açık olarak belirtilmektedir. “Enerji Tasarruf Solüsyonu” başlıklı buluş ile ilgili Türkiye sınırları içerisinde ürünün üretilmesi, satılması, kullanılması veya ithal edilmesi veya bu amaçlar için kişisel ihtiyaçtan başka herhangi bir nedenle olursa olsun elde bulundurulması hakları Patent başvurusu sahibine aittir. Söz konusu buluşa ait bu haklar başvuru sahibinin izni olmadan ihlal edilemez.

Söz konusu “Enerji Tasarruf Solüsyonu” konulu patent başvurusunun güncel durumu ise şu şekildedir;

“10.05.2007 tarihli ve “Enerji Tasarruf Solüsyonu” başlıklı patent başvurusu için Avusturya Patent Ofisi tarafından tekniğin bilinen durumuna ilişkin araştırma yapılmıştır. Söz konusu araştırma raporuna göre buluşun yeniliği veya buluş basamağını etkileyen herhangi bir referans bulunmamıştır. Bu araştırma raporuna göre “Enerji Tasarruf Solüsyonu” konulu buluş yeni ve buluş basamağı içermektedir ve buluşun patent belgesi almasını engelleyecek her hangi bir sorun görülmemektedir.”

(20/07/2010 tarihinde Türkiye patent kararı çıkmış olup ürün formül ve fikir olarak patent tescili almıştır.)

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Ankara Patent Bürosu